

„Jdi a jednej také tak“

Hošťálková 19. 6. 2016

Písně: 111, 170, 474, 675, 361

Čtení Písma: ev. Lukáše 10, 25 - 37; Izaiáš 1, 11 - 17

Text kázání: ev. Lukáše 10, 36 - 37

Milí bratři a sestry,

trvá nám to někdy dlouho, než pochopíme, že naším úkolem a posláním je: služba druhým. Právě to je tím, co od nás Bůh, náš nebeský Otec, očekává a žádá. A Pán Ježíš nám svým srozumitelným podobenstvím pomáhá pochopit, jak taková služba bližnímu vypadá, jak jednat, abychom v tomto smyslu jednali ve shodě s vůlí Boží. V podobenství „O milosrdném Samařanu“ ukazuje, jak je v celé té události soustředěna Boží pozornost především na člověka, který se octl v neštěstí. Byl přepaden, oloupen, zbit a odvečen mimo cestu. Po této cestě jdou lidé, kteří zbitého dobře uvidí, a sám Bůh se dívá na to, jak se budou k tomuto bezmocnému a trpícímu bližnímu - se kterým se On ztotožní - chovat, protože platí: **„Cokoliv jste učinili jednomu z těchto mých nepatrných bratrů, mně jste učinili“** (Mt 25,40).

Právě jde okolo kněz jeruzalémského chrámu. Na své cestě vše podřizuje jedině myšlence - aby byl včas u oltáře a splnil tam svůj úkol. Vzdechy trpícího jej nezadrží. Vědomně dává přednost službě Bohu před službou člověku - jak tomu on sám rozumí. Je otrokem své „svaté“ povinnosti. Svě místo vidí v chrámě, ne ve starostech o neznámého, který - kdo ví proč - se octl v nesnázích. A když jde kolem levíta? Může snad dát v sázku dobré jméno služebníka chrámu kdyby se zdržel záležitostmi někoho, kdo mu byl cizí? I jemu byl chrám více než člověk. Šel dál a možná při tom ještě dělal, že jej nevidí a neslyší. Bída bližního se jej nijak nedotkla.

Ale ještě tu je třetí pocestný. Měl zcela jiný cíl. Šel za svými věcmi nejspíš v opačném směru - ne do chrámu. Podle pravověrného židovského hodnocení byl sektářem, se kterým by neztratili ani slovo. S jeho věroukou to nejspíš nebylo v pořádku. Ale kupodivu, právě on měl v pořádku srdce. Když postiženého zahlédl, vlastní cíle odložil stranou a ujal se jej. A tak se ve své zachraňující službě setkal i s Bohem, se kterým se v ten den nesetkal ani kněz ani levíta. Toho dne nebyl Bůh v chrámě vedle svých „služebníků“, ale venku, na této opuštěné cestě vedoucí z Jeruzaléma do Jericha, v neviditelném obecenství při činu, kdy se člověk člověku stal bratrem. Ochotný Samařan se zde stal prodlouženou, sloužící rukou Boží lásky. I s námi je něco špatně, zůstanou-li naše srdce necitlivá k ranám a těžkým zkouškám našich bližních; a nepomůže nám ani to jestli sedáváme v kostelích nebo modlitebnách. Od studených a nelaskavých srdcí se Pán Bůh odvrací - i v chrámě. Tehdy se prostě nepřiznal k bohoslužbě kněze a levity, ale ke službě Samařana. Pro něj platila slova: **„Výborně, dobrý a věrný služebníku, dnes jsi byl mým služebníkem“** (Mt 25,21).

Pán Ježíš nás chce tímto příběhem upozornit na to, že Božím zkušebním kamenem naší služby jemu je „člověk“, ne nějaké „svaté místo“; a to člověk, kterého nám On postaví do cesty. Marně budeme hledat pokoj své duši v modlitebně, když

jsme - pro náš hřích - někoho nechali v slzách a bolestech. Živý člověk znamená před Bohem vždy víc, než jakákoliv svatyně. Ani naše křesťanství nebude Bůh hodnotit podle našich věroučných znalostí, ale podle lásky a milosrdenství, ve kterém budeme s druhými lidmi jednat. Předmětem Božího zkoumání není forma naší zbožnosti, ale citlivost ve které se naše srdce otevírá bližnímu. Zbožnost, která na lidské slzy, bolesti a rány nedbá, která je netiší a neléčí, prohlašuje Bůh duchem celého Písma za bezbožnost. A tehdy říká: *„Přesytil jsem se tvých obětí,... z duše nenávidím vaše slavnosti,... když rozprostíráte své dlaně, zakrývám si před vámi oči,... učte se činit dobro,... chci milosrdenství a ne oběti.“*

Pravou „Boho-službou“ má být Bůh uctěn a nejlépe jej uctíme tehdy, když přijímáme a uskutečňujeme jeho vůli. Dokonale jej uctil a jeho vůli naplnil Boží Syn, Pán Ježíš Kristus, když se snížil k největší oběti pro záchranu trpících hříšníků. Tím, že pomohl člověku v jeho největší nouzi, Boha nejlépe oslavil. Sloužil Bohu tím, že posloužil nám. A On tuto jeho „Boho-službu“ potvrdil. Přijal ji a právě touto jeho „bohoslužbou“ dal také nám návod pro naši službu v jeho jménu. Celé Písmo nás učí, že nemůžeme Bohu sloužit lépe a lépe se s ním setkávat, než právě v našich bližních. Radí nám: *„Chceš-li Bohu přinést oběť a přitom si uvědomíš nějaký svůj dluh vůči komukoliv, pak běž, nejprve se s ním smiř, teprve potom přijď a obětuj“* (Mt 5,24). Vždyť - jak nám náš Pán připomíná - jednou zazní i z úst posledního Soudce: *„Cokoliv jste neučinili jednomu z těchto nepatrných, ani mně jste neučinili“* (Mt 25,45).

Náš vztah k Bohu se začíná řešit tam, kde se začnou řešit naše vztahy k lidem. Taková je abeceda pravé zbožnosti. Zbožnost, při které můj vztah k někomu z bližních zůstává pokřiven a nenapraven, je jen falešným sebeklamem.

Samařan projevil účinnou láskou k trpícímu a tím i lásku k jeho Stvořiteli; v přístupu k postiženému se stal obrazem Pána Ježíše samého. I pro něj je vždy rozhodující přítomný stav člověka, ne co předcházelo. Ten ubitý člověk by bez rychlé pomoci zahynul. Proto pro něho Samařan bez otálení dělá, co může - aby zmírnil jeho bolesti, ošetřil jeho rány olejem a obváže je, aby utišil jeho žízeň, nabídne mu vína. Pro jeho dobro se zřídá svého pohodlí, svého času i svých prostředků. Tak se představil svým učedníkům a všem lidem i Pán Ježíš: *„Já jsem mezi vámi jako ten, který slouží“* (Lk 22, 27). Říkal, že nepřišel, aby sloužili jemu, ale aby on sloužil člověku. Není proto divu, že byl už proroky nazván Služebníkem Hospodinovým. Tak jej proroci připomínali věřícím starozákonní doby. *„Přijde, aby obvázal rány zkroušených srdcem, aby vyhlásil léto Hospodinovy přízně, aby potěšil všechny truchlící, aby jim dal oděv chvály místo sevřeného ducha. Nebude se vyvyšovat, nalomenou třtinu nedolomí“* (Iz 61). Takto a podobně o něm svědčili proroci. Přijde, aby se tomuto nemocnému a strastiplnému světu, stal v Boží službě skutečným Lékařem.

Jak je dobré pro všechny ubité a unavené všech věků, setkat se s tímto „Milosrdným Samařanem“, který se k nám sklonil, ne aby soudil, ale léčil, uzdravoval a zachraňoval. Je to nepochopitelná milost pro celý svět i pro nás, že Pán Ježíš přišel právě v této podobě. Celý svět byl podoben onomu zbitému člověku na cestě do Jericha a Pán Ježíš k němu nepřistoupil se soudem - pro jeho hřích, ale ve své veliké milosti. Pro něj se vzdal i své slávy, kterou měl v nebi, přijal způsob služebníka a všechn čas, který mu Otec k této službě oddělil, vynaložil na záchranu hříšných. Proto byl tento čas nazván *„milostivým Hospodinovým létem“*. Je to doba milosti, která trvá doposud. Na jejím počátku stál Betlém a Golgota. V tomto „létě

Hospodinovy přízně“ prochází Kristus stále cestami porušeného světa, aby se právě na nich ujímal všech, kteří jsou v koncích se svým vlastním uměním a moudrostí a kteří už nemohou ve své bezradnosti dál. Zastavuje se u všech vnitřně sevřených. Jde tímto světem, aby mnohé z jejich smutku a zoufalství vysvobodil a svou přítomností rozsvítil v jejich temnotách nové světlo. Nikoho, kdo kdo k němu ve své nouzi obrátí svůj zrak, nepřehlédne - ani mne, ani tebe; pomoc má pro všechny.

Služba Pána Ježíše je mnohem dokonalejší než služba Samařana z podobenství. Šel v ní mnohem dál. Samařan bolesti druhého jen zmírňoval, ale Pán Ježíš je vzal na sebe. Ve svém ponížení - kvůli nám - které vyvrcholilo na kříži, se postavil na naše místo. Rány Božího soudu, které měly právem dopadnout na nás, přijal na sebe. Už prorok Izaiáš, kterému bylo ve vidění dáno něco z toho zahlédnout, zvolal: **„Jeho vzezření bylo tak znetvořené, že nebyl podoben člověku“** (Iz 52,14). Muž, ke kterému se sklonil Samařan, byl tak zohaven proto, že se nedobrovolně dostal do rukou násilníků. Pán Ježíš podstoupil vše, co se odehrálo na Golgotě na kříži, dobrovolně. A právě pro toto ponížení, ve kterém jako „Muž bolesti“ neotevřel svých úst, se k němu Bůh, jako ke svému Služebníku přiznal.

Potvrzením toho je jeho vzkříšení a oslavení. Mnozí již vzali a jiní ještě vezmou prospěch z tohoto díla jeho Služby. Přejde ale čas, kdy jeho služba, dosud často neuznávaná a pohrdaná, bude uznána všemi, kdy se **„před jménem Ježíšovým skloní každé koleno - na nebi, na zemi i pod zemí - a k slávě Boha Otce každý jazyk vyzná: Ježíš Kristus je Pán“** (Fp 2,10). Boží Slovo nám dává poznávat Kristovo milosrdenství. A On sám, tím že podtrhl a jasně ukázal na milosrdenství Samařana, zavazuje do této služby milosrdenství také nás. A dělá to slovy: **„Jdi a stejně tak jednej i ty“**.

Amen.